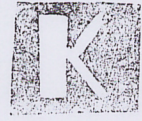

Örnek, Sedat Veyis 1962 “Cam Önünde”, *Su Dergisi*, Mayıs, Yıl 3, Sayı 27, 20-21.

CAM ÖNÜNDE

Sedat Veyis ÖRNEK

Kahvenin içi çok aydınlıktı. Duvarların köşelerine yerleştirilmiş Lotus Çiçeği abajurlardan, tavandaki billür avizeden fışkıran ışık gözlerimi yakıyordu. Nereye sıkıştırıldığını bilemediğim bir opörlörden soğuk bir Sibelius müziği dökülüyordu. Tezgâhın arkasında beyazlara bürünmüş barmenin uçuk mavi gözleri kahvedikleri tek tek dolaşüyor, hiç kimse karar kılamıyordu. Masanın üstündeki dergiyi gelişi güzel dalladım; alnı akıtmalı bir kısırak başı.. Yeleleri dağınık, terli. Boyun damarları şişkin. Koşuyu biraz önce bitirmiş gibi. Resmin altında tek satırlık bir yazı: " Atlar boyunlarından ihtiyarlamaya başlarlar." Kadınlar da diye düşündüm. Önce boyunları.. Önce تنها ve uzun boyunları yaşlanır kadınların, sonra ağzları..

" Herr Ober! Noch ein Glas, bitte! "

Bu üçüncü olacak. Bögürtlen suyu ile votka içiyorum. Tazeledi getirdi. Dudaklarımın arasına sıkıştırdığım sigarama çakmak tuttu. İçkiden bir yudum aldım. Kapı açıldı. İçeriye önce deli bir soğuk, sonra iki kişi girdi. Dış giysilerini çıkartıp, kapının yanına astılar. Geldiler, çevre yanında masa seçip, oturdular. Erkek şarap söyledi, kadın sütlü kako. Kadının geniş ve aydınlık alnını daha da anlamlı kılan iri camlı, kalın çerçeveli gözlüğü vardı. Sırtına hafta sonlarında dağ otellerinde giyilen dik yakalı, bol döküm sarı bir kazak geçirmişti. " Gözlüğünü bir çıkartsal! Camlarını hohlayıp, temizle! Görsen gözlerini! Sabah kırağında buğulu iki üzüm mü? " Saçını düzeltti. Eğildi bir şey söyledi erkeğe.

Büfenin önünde kısa boylu, saçları ensesini döğen, uzun favorili, yarı Maksim Gorki, bıyıklı İtalyan işçisi ile oturan kız, deminden beri fıkırdayıp duruyor. Tanıyorum. Vitrininde, ki-

larına kağıttan yapma çiçekler sokulmuş domuzlar bulunan kasap dükkânında çalışıyor. İş gücü işçilerle, kente henüz yeni düşmüş acamı yabancılarla çıkmak. Diri ve arsız kalçasını kase bir etekliğin içine zor sığdırmış. Patlıyacığım. Keşke saçlarımı kestirseydim. Yenilirmiydim biraz? Felsefe Profesörü de gelmedi henüz. Hastamı yoksa? Dersleri nasılda tıklım tıklım doluyor? Hemen hemen bütün kahveleri dolaşırakşamları.. Kahvesine göre bir Schnaps bir tek konyak, az buzlu viski, yarım bardak martini, kahve, maden suyu içer, sağdan soldan selâm alır, selâm verir, sonra da çeker gider.

Votkamı dipledim. Kapı itildi. " Profesör mü? " Sarıkız. Arkasında Patronu. Deminden beri şişen, gerilen can sıkıntısı kabarcığı birdendeşildi. İçime bir söğüt yeli doldu. Uçup gitti balıkçı! Darwin! Merhaba Darwin! Bin merhaba!

Bu Sarıkızın çalıştığı dükkânda çiçek tohumları, kuş kafesleri, akvaryumlar, hayvan yemleri, tasmalar, oltalar, kuş tuzakları satılır. Vitrine bir maymun kafesi oturtmuşlar. İçinde küçük bir maymun. Canlı mı, canlı. Geçip döndükçe vitrinin önünde oyalanırım. İki taneydiler. Biri öldü geçen kış. Bu sağ kalanın adını Darwin koydum.

Paramı ödedim, dışarı fırladım. Vitrinde ışık vardı. Markplatz'ı bir solukta geçtim. Yokuşun başında durdum, nefeslendim. Sarhoş muyum? Az bir şey. Dipte, başımın arkasına doğru, gittikçe azalan yapışkan bir buğulanma. Oysa bu akşam ayaklarım dolassın istiyorum. Kaleye dönen yolun sağında, tahta perdeleri inik bir meyhane vardır. İttim kapısını. Marakon'lu askerler, hışır orospular, Kaiser wilhem zamanından kalma bir iki Opa! İçerisi bom-boz sigara dumanına kesmiş. Tezgâhın arkasında çatık kaşlı, kırklık bir kadın.

"Votkal"

Yumdum gözümü, diktim aşağı.
Boşalan kadehi kadına uzattım.

"Bir daha!"

Onu da diktim. Miğdem ikiye bölündü. Kadın:

"So was!" dedi. "Hast Du denn Schmerzen? Warum so eilig?"

İki askeri önüne fırlattım.

Camın önündeyim. Köşeye büzülmüş duruyor. Uyuyor mu? Yandaki kafesin içinde Filipin kanaryaları, rengârenk papağanlar, sevi kuşları, sarıasmalar, demkeşler, peçeliler, azmurtalar, merdinliler... Bir vicırtıdır gidiyor: "Darwin! Merhaba anam!,, Bomboş bakıyor. "Merhaba yahu!,, Cama vurdum. Yavaştan kuyruğunu oynattı. Bir daha vurdum. Üst dala fırladı. Kızgın kızgın baktı. Göğsünü kaşdı. Bir sigara yaktım, dumanını cama doğru üfledim. Bir fırladı, topl! "Haşşöyle!" Yine köşeye büzüldü. "Sen bilirsin oğlum! Ne yâni! Makamına geldik, el pençe divan durduysak, kendini naza mı çek dedik?,,

Bir çift rahat ayak yokuşu tırmanmaya başladı.. Adımlar yaklaştı. Geçip giderler diye bekledim. Durdular. Adamın şişman rüzgârı enseme yeladı.

"Guten Abend!,,

"Guten Abend!,,

Cama gölgesi düştü. İri yapılı birisi. Kış—kıyamet şapkasız bir baş. Sevmediğim o traş biçimi. Yardım dönüp, adama baktım: küçük, oynak mavi gözler... Maymun muza uzandı; az ıstırdı. Döndü baktı gelene. Dilini çıkardı. Sonra tek ayasının üstünde harikulade güzel bir yarım dönüş yaptı. "Schön was?,, dedi adam Cevap vermedim. Yeni bir sigara yaktım. Kipritin alevini cama tuttum. Işık camı geçip, kafesin ardındaki eşyayı bir uzattı, bir kısalttı. Maymun dala bir tırmandı, bir indi. Kibrit sönmeden kıvrıldı, yere düştü. Fırladı Darwin. Tel örgüye burnunu sokup, kibriti aradı. Sonra bize sırtını çevirdi. Gitsin be! Ne kazık gibi dikilip duruyor? Bir maymun ancak bir kişiye yeter. Sarhoşluğum gittikçe açılıyor. Koyu kıvamın içine parlak bir damla düştü bu adamlar. Düştüğü yerden ağrı, kahverengi ağdayı yumuşatıp, açıyordu.

Adam anladı bozulduğumu.

"Viël Vergübgên!, dedi.

"Gute Nacht!,,

Yokuş aşağı tukur—tukur yürüdü.

Eşek. Akli sıra eğlence sayıyor. Anlamıştır yabancı olduğumu. Az konuştuk, ama yinede bir pırduna getirip anlamıştır. Bu adam şimdi gider beyaz fayans döşeli, wimle pırıl pırıl ovulmuş yüz numaraya, şakır şakır işer. Sonra dişlerini fırçalar, donunu gömleğini çıkartıp, gecelik entarisini giyip, uzanır Hedwig kadının yanına.

Kilisenin saati vurmaya başladı: bir, iki, üç.. altıya kadar sayabildim. Sonrasını şaşırdım. Darwin döndü. Haydaaa! Dalın taa ucuna fırladı. Arkaya ayakları ile daldan tutunup başladı baş aşağı sallanmaya. Cama vurdum. Tınmadı. Bir daha vurdum. Aldırdığı yok. Bir ileri, bir geri. Cama yüzümü dayadım. Burun burunayız. Bayılıyor keyfinden. Arada cam olmasa öpüşecegiz. Bir kakhaha attı ki.. "Ulan it! Formundastın yine!" Cepaynamı çıkardım. Cama iyice yaklaştınp, tuttum yüzüne! Tutunduğu daldan yere sıçradı. Yüzünü kafesin tellerine yapıştınp, aynaya baktı. Döndü, bana baktı. kızdı. Köşeye gıdip, büzüldü kaldı. "Ne o, çirkin insan? Bozuldun mu? Az insan! Kepçe kulak! Daha doğarken yaşlı. Açmadımı? demeye kalmadan vitrinin ışığı sönüverdi. Bir zamansız karanlığın önünde kalakaldın.. Bu işler böyledir, Darwin! Adami önce kafese korlar.

Sonra camları ışıga boğup, şam şakılatırlar ortalığı. Sonra da ne el değsin, ne etek, şak diye söndürürler. Ve kızları en sarışınını, en görkemlisini alıp aydınlık kahvelere giderler.."

Dükkan karanlıktı. Sadece bir büyüücü yeşili ile aydınlatılmış akvaryumun içerisinde, bir çift tetrazon vardı. Hafif hafif kuyruk vuruyorlardı..

Camın önünden ayrıldım. Baktım, iyice sarhoşum. Sokağın alt yanındaki demir çeşmeden bilek kalınlığında bir su akıyordu. Elimi altına tuttum: buz! "Bu su içilmez!" diye yazmışlar çeşmenin üstüne. Dayadım sarhoş ağzımı, kana kana içtim.